impact van LOK trainingen op de aanpak van depressie: niet -medicamenteus en medicamenteus, pre en postmeting studie

Haio: Vanassche Marie , U.G.
Promotor: VAN LEEUWEN Ellen , U.G.
Praktijkopleider: Casier Sanne , CLAEYS Jeroen , VAN PUYVELDE Katrien

Context: Depressie is een complexe aandoening die wereldwijd frequent voorkomt en bijdraagt aan een hoge ziektelast. De diagnostiek is uitdagend, met zowel onder- als overdiagnose. Hoewel de behandeling vooral niet-medicamenteus is, worden in België veel antidepressiva voorgeschreven. Dit wijst op een discrepantie tussen de richtlijnen en de praktijkvoering van huisartsen. Om de zorg voor depressie te verbeteren, is het belangrijk om te begrijpen welke factoren (determinanten) het gedrag van huisartsen beïnvloeden bij het volgen van deze richtlijnen. Dit onderzoek richt zich op het evalueren van een interventie voor huisartsen (de LOK-training) die gericht is op het verbeteren van het navolgen van richtlijnen rond depressie, met specifieke aandacht voor de determinanten die hun gedrag beïnvloeden.

Onderzoeksvraag: 1. Hoe evalueert men de implementatie van een vormingspakket over depressie voor huisartsen? 2. Welke determinanten zijn voor huisartsen een barrière of facilitator om correct de richtlijnen over depressie te volgen? 3. Hoe bevraag je betrouwbaar de determinanten van huisartsen tegenover het beleid bij depressie? 4. Wat is de impact van een training voor huisartsen over depressie op de determinanten die invloed hebben op het correct volgen van de richtlijnen over depressie?

Methode: Voor de eerste 3 onderzoeksvragen werd een literatuuronderzoek uitgevoerd in 2023. Voor de vierde onderzoeksvraag werd er gebruikgemaakt van een bestaande interventie (een interactieve LOK-training) over depressie voor huisartsen in Vlaanderen in 2023 en 2024. De bestaande vragenlijst van dit vormingspakket werd getoetst aan de resultaten van het literatuuronderzoek uitgevoerd op basis van de eerste drie onderzoeksvragen. Er werd een voor- en nameting studie uitgevoerd bij de deelnemers van deze LOK-training. Hierbij vulden 186 van de deelnemende huisartsen deze vragen vóór en 6 maanden na de training in. Alle data werden verzameld via REDCap en nadien geanalyseerd via SPSS Statistics 29.

Resultaten: Literatuur uit implementatieonderzoek toont aan dat het cruciaal is om interventies af te stemmen en te evalueren aan de hand van vooraf geïdentificeerde determinanten om gedragsverandering te bekomen. Het lijkt dat de determinanten perceptie, attitude, zelf-effectiviteit, kennis en maatschappelijke context invloed hebben op het gedrag van de huisarts bij de aanpak van depressie en een barrière en/of facilitator kunnen zijn bij het correct toepassen van de richtlijnen rond depressie. Om deze determinanten betrouwbaar te bevragen bleek uit onderzoek de R-DAQ een betrouwbare, gestandaardiseerde vragenlijst. De interventie heeft een significant positief effect na 6 maanden op bijna alle determinanten, zoals de zelfeffectiviteit bij diagnostiek, ernst-inschatting van depressie en suïcide risico, bij het omgaan met de behoeften van depressieve patiënten; en een significant effect op het gebruik van het biopsychosociaal model, het stepped care model en niet-medicamenteuze interventies.

Conclusie: De interventie had een significante en duurzame impact op de zelfeffectiviteit, attitude en kennis van huisartsen wanneer we de resultaten vergelijken met de bevindingen voor de interventie. Onze bevindingen onderstrepen het belang van gerichte educatie om de kwaliteit van depressiezorg te verbeteren. Toekomstig onderzoek kan zich richten op de ontwikkeling van

uniforme meetinstrumenten en het langdurige effect van educatieve interventies.